

PLĂȚILE DIRECTE DECUPLATE

➤ **Plațile directe decuplate**

- sprijinul de bază pentru venit în scopul sustenabilității, intervenția **PD-01 (BISS)**
- sprijinul redistributiv complementar pentru venit în scopul sustenabilității, intervenția **PD-02 (CRISS)**
- sprijinul complementar pentru venit pentru tinerii fermieri, intervenția **PD-03 (CIS-YF)**
- schemele pentru climă, mediu și bunăstarea animalelor - **ECOScheme**

➤ **în sectorul vegetal:**

- practici benefice pentru mediu aplicabile în teren arabil, intervenția **PD-04**
- practicarea unei agriculturi prietenoase cu mediul în fermele mici, respectiv gospodăriile tradiționale, intervenția **PD-05**
- înierbarea intervalului dintre rânduri în plantațiile pomicole, viticole, pepiniere și hameiști, intervenția **PD-06**.

Sprijinul de bază pentru venit în scopul sustenabilității intervenția PD-01 (BISS)

Pentru a beneficia de sprijinul de bază pentru venit în scopul sustenabilității, intervenția PD-01 fermierii trebuie să îndeplinească criteriile de eligibilitate prevăzute în fișa intervenției din PS 2023-2027, după cum urmează:

- fermierul desfășoară o activitate agricolă pe teritoriul României și este fermier activ;
- Să exploateze un teren agricol cu o suprafață de cel puțin 1 ha, suprafața parcelei agricole să fie de cel puțin 0,3 ha, iar în cazul serelor, solarilor, viilor, livezilor, culturilor de hamei, pepinierelor, arbuștilor fructiferi, suprafața parcelei agricole trebuie să fie de cel puțin 0,1 ha.
- Pentru legume cultivate în sere și solarii, care beneficiază de sprijin cuplat, suprafața minimă a exploatației este de 0,3 ha, iar suprafața minimă a parcelei este de 0,03 ha.
- În cazul pajiștilor, trebuie să asigure o încărcătură de animale de minimum 0,3 UVM/ha sau să efectueze cel puțin o cosire anuală.
- **CUANTUMUL UNITAR** al intervenției are o evoluție crescătoare de la **96,47 euro/ha în anul 2023 la 103,06 euro/ha în 2027**,

Suprafețele de teren agricol cu perdele agroforestiere de protecție pentru culturile în teren arabil, culturile permanente și pajiștile permanente sunt eligibile la plata BISS.

Sprijinul redistributiv complementar pentru venit în scopul sustenabilității intervenția PD-02 (CRISS)

CRISS se acordă pentru exploatațiile agricole cuprinse între 1-50 ha, sub forma unei plăți decuplate anuale per ha eligibil, potrivit art. 29 din Regulamentul (UE) 2021/2.115.

Criterii de eligibilitate

- fermierul este eligibil pentru plata BISS;
- exploatația agricolă se încadrează în intervalul de suprafață 1-50 ha
- **Fermele care depășesc 50 de hectare nu sunt eligibile pentru CRISS.**
- Constituie condiție artificială creată pentru a determina eligibilitatea cererii de plată aferentă CRISS, situațiile în care fermierii și-au fragmentat exploatația după anul 2020 sau în care fermierii ale căror exploatații sunt rezultatul fragmentării respective, în scopul obținerii CRISS. Exploatațiile rezultate în urma fragmentării nu sunt eligibile la plata aferentă CRISS.
- În cazul transferului de exploatație realizat între 2 fermieri, plata aferentă CRISS se acordă pentru suprafața totală rezultată în urma transferului, fără a depăși suprafața maximă pentru care se acordă această plată stabilită conform art. 10, alin. (2) din hotărâre. Dacă suprafața rezultată în urma transferului depășește suprafața maximă pentru care se acordă CRISS (50 ha), exploatația rezultată nu este eligibilă la plata aferentă CRISS. Cazurile în care se consideră că fermierii nu și-au fragmentat/divizat exploatațiile în scopul de a beneficia de plata aferentă CRISS sunt următoarele:

a) moștenirea;

b) vânzarea de terenuri agricole;

c) rezilierea contractelor de închiriere/concesiune/arendă/comodat din inițiativa locatorului/concedentului/arendatorului/comodantului;

d) exproprierea.

CUANTUMUL DE PLATA este de 50,61 euro/ha, ajungând la 54,16 euro / ha în anul 2027.

Sprijinul complementar pentru venit pentru tinerii fermieri intervenția PD-03 (CIS-YF)

Sprijinul complementar pentru venit pentru tinerii fermieri

- plată anuală care se acordă tinerilor fermieri eligibili pentru plata BISS,
- vârsta de maximum 40 de ani,
- instalați pentru prima dată ca șef al exploatației
- Se acordă pentru primele 50 de hectare eligibile determinate pentru o perioadă de 5 ani, începând de la prima depunere a cererii de plată pentru tinerii fermieri.
- Sunt eligibile la plată doar **primele 50 ha din orice fermă, indiferent de dimensiune maximă.**

- **Tinerii fermieri trebuie să facă dovada formării sau a deținerii competențelor adecvate în domeniul agricol/agronomic, cu unul dintre următoarele documente:**

- a) diplomă/certificat pentru dovedirea absolvirii a cel puțin un curs de inițiere în domeniul agronomic acreditat;
- b) diplomă/certificat/adeverință pentru dovedirea absolvirii unei forme de învățământ agronomic, respectiv școală profesională, liceu, facultate, cursuri postuniversitare, doctorale etc.;
- c) certificat de competențe profesionale pentru dovedirea deținerii de competențe profesionale în domeniul agronomic;
- d) document eliberat de un angajator situat pe teritoriul național sau al altui stat pentru dovedirea experienței practice în activitate agricolă de cel puțin 12 luni acumulată în ultimii 10 ani în cadrul unei exploatații agricole.

Sprijinul aferent intervenției CIS-YF se poate solicita de către fermieri în cadrul cererii de plată în maximum 24 de luni, **de la instalarea ca tânăr fermier pe întreg teritoriul țării**, respectiv înființarea fermei, cu respectarea cumulativă a criteriilor de eligibilitate

CUANTUMUL DE PLATA : Minimul estimat este de 41,4 euro/ha, iar maximum de 69,00 euro/ha

SCHEMELE PENTRU CLIMĂ, MEDIU ȘI BUNĂSTAREA ANIMALELOR

Schemele pentru climă, mediu și bunăstarea animalelor, denumite "**eco-scheme**" sunt prevăzute la pct. 5.1. - PD-04-PD-08 din PS 2023-2027.

- Sprijinul pentru o anumită eco-schemă este o plată anuală pentru toate hectarele eligibile care fac obiectul angajamentelor, și se acordă potrivit art. 31 din Regulamentul (UE) 2021/2.115. Cuantumul unitar planificat pentru fiecare eco-schemă din sectorul vegetal este stabilit în fișa fiecărei eco-scheme, prevăzută în PS 2023-2027.
- **Angajamentele asumate voluntar** în cadrul eco-schemelor din sectorul vegetal, de către fermier, sunt angajamente anuale.
- În cazul **eco-schemei PD-04, sprijinul voluntar** poate fi accesat de fermierii ale căror exploatații au minimum 10,01 ha teren arabil.
- În cazul **eco-schemei PD-05, sprijinul voluntar** poate fi accesat de fermierii ale căror exploatații au **minimum 1 ha** și **maximum 10 ha** teren agricol cu parcele de minimum 0,3 ha teren arabil sau pajiște permanentă și 0,1 ha pentru culturi permanente și 0,3-1 UVM/ha.
- În cazul **eco-schemei PD-06, sprijinul voluntar** poate fi accesat de fermierii ale căror exploatații au **minimum 1 ha culturi permanente**, cu dimensiunea parcelei agricole **de minimum 0,1 ha**.
- ❑ Fermierii **nu pot accesa cumulativ eco-schemele PD-05 și PD-06**.

PD-04 - Practici benefice pentru mediu aplicabile în teren arabil

Eco-schema Practici benefice pentru mediu aplicabile în teren arabil

- este o intervenție pentru care fermierul aplică **voluntar**;
- este aplicabilă pe întreg teritoriul României;
- se acordă per hectar și vizează **toate suprafețele de teren arabil pe care se desfășoară activitate agricolă** în sectorul vegetal.

Criterii de eligibilitate

- fermierul este eligibil pentru plata BISS;
- dimensiunea exploatației agricole este de minimum 10,01 ha teren arabil;
- să respecte standardele privind bunele condiții agricole și de mediu ale terenurilor relevante, respectiv GAEC 3 – 8 și SMR 2.

Prin aplicarea eco-schemei se acordă o plată anuală pe suprafața de teren arabil, fiind acordată ca plată pentru compensare parțială a costurilor suplimentare și pierderilor de venit suportate de fermieri ca urmare a aplicării condițiilor generale obligatorii și condițiilor specifice.

CERINȚE GENERALE OBLIGATORII:

CERINȚA 1. minim 5% din teren arabil să fie rezervat elementelor neproductive (**începând cu 2024**) – sau mai mult de 3% din terenul arabil să fie rezervat elementelor neproductive dacă peste 75% din terenul arabil al fermei este utilizat pentru producția de iarbă sau de alte plante furajere erbacee, culturi de leguminoase, culturi aflate sub apă o mare parte a ciclului de cultură, sau combinații ale acestora (**începând cu 2024**)

CERINȚA 2. minim 10 % din teren arabil declarat în 2023 și minim 5% din teren arabil declarat în 2024 culturi leguminoase

Cerința obligatorie 2: Cultivarea pe 10% din totalul terenului arabil declarat, a culturilor de leguminoase, bogate în proteină vegetală, fixatoare de azot, care se pot recolta, precum: soia, mazăre de consum/furajeră, mazărice, sparceță, trifoi, facelia, fasole, fasoliță, ghizdei, năut, lupin, linte, bob, lucernă, arahide, amestecuri de leguminoase și graminee perene, prevăzute în anexa, începând cu anul 2023; începând cu anul 2024, ponderea de cultivare este 5 %;

CERINȚA 3. acoperirea solului pe cei puțin 85% din terenul arabil în perioada 15 iunie – 15 octombrie

CERINȚE SPECIFICE:

La cerințele generale obligatorii se cumulează **una** din următoarele cerințe specifice:

1. Diversificarea culturilor pe terenul arabil
2. Tehnologie de tip conservativ pentru sol pe minim 50 % din suprafața cultivată a exploatației

3. Plantarea anuală a cel puțin 2 arbori/ha, la nivel de exploatație.

Cerințele generale obligatorii se cumulează cu *una* din următoarele **cerințe specifice**, la alegerea fermierului, astfel:

Cerința specifică 1

să practice diversificarea culturilor pe terenul arabil, în funcție de suprafață, după cum urmează:

i) în cazul suprafețelor cuprinse între 10,01 ha și 30 ha, fermierul trebuie să cultive cel puțin două culturi diferite, iar cultura principală să acopere maximum 75 % din terenul arabil;

ii) în cazul suprafețelor de peste 30 ha, fermierul trebuie să cultive cel puțin trei culturi diferite, iar cultura preponderentă trebuie să acopere maximum 70 % din terenul arabil, respectiv două culturi preponderente să acopere împreună maximum 85% din terenul arabil;

iii) în cazul în care suprafața de teren arabil este acoperită în proporție de peste 80% cu iarbă/ plante erbacee/leguminoase sau cu culturi aflate sub apă o mare parte a ciclului de producție sau amestecuri ale acestora prevăzute în anexa, condiția privind practica de diversificare a culturilor este îndeplinită.

Cerința specifică 2

Să practice o tehnologie de tip conservativ pentru sol, no/minimum/strip tillage, pe minim 50% din suprafața cultivată a exploatației, bazată pe următoarele elemente:

- semănat fără pregătirea prealabilă a solului (no tillage);
- semănat în benzi pregătite fără intervenție pe intervalul dintre rânduri (strip tillage);
- semănat după o pregătire superficială a solului, fără întoarcerea brazdei (minimum tillage).

Cerința specifică 3

Să planteze anual cel puțin 2 arbori pe ha, la nivel de exploatație, precum: populații locale de pomi fructiferi și arbori: Măr, Piersic, Prun, Corcoduș Zarzăr, Cais, Cireș, Vișin, Gutui, Nuc, Stejar, Ulm, Tei, Alun, Salcâm, Glădiță, Paltin, Arțar, Jugastru, Pin, Sălcioară, Castan, precum și alte specii, conform anexa.

PD-05 - Practicarea unei agriculturi prietenoase cu mediul în fermele mici, respectiv gospodăriile tradiționale

CONDIȚII GENERALE OBLIGATORII:

CERINȚA 1. să dețină un efectiv de animale din speciile: ovine, caprine, bovine, bubaline, ecvidee cuprins între 0,3 -1 UVM / ha, înscrise în Baza Națională de Date a ANSVSA și ANZ, după caz, pentru o perioadă de minimum 6 luni calendaristice, respectiv perioada aprilie-septembrie a anului de cerere, și

CERINȚA 2. în cazul în care, fermierul exploatează teren arabil, trebuie să cultive pe cel puțin 10% din suprafața declarată plante leguminoase, fixatoare de azot, precum specii proteaginoase/leguminoase, iar pe restul suprafeței de teren arabil, să cultive, după caz, cel puțin una din următoarele specii de plante:

plante oleaginoase, porumb, ovăz, orz, grâu, triticale, sfeclă, gulie furajeră, plante care intră în alcătuirea rațiilor furajere de calitate și sănătoase, sau cu pajiște temporară

sau

CERINȚA 3. să exploateze o pajistă permanentă

CONDIȚII SPECIFICE:

La cerințele generale obligatorii se cumulează **una** din următoarele cerințe specifice:

1. Plantarea anuală a cel puțin 2 arbori/ha, la nivel de exploatație
2. să păstreze terenul acoperit în perioada 15 iunie – 15 octombrie în proporție de cel puțin 85%, în cazul terenurilor arabile, cu culturi principale sau cu miriștea rămasă sau culturi secundare sau culturi de acoperire verzi sau culturi de toamnă nou înființate; în intervalul stabilit, solul trebuie acoperit, cu excepția timpului necesar pentru pregătirea terenului și înființarea noii culturi, de cel mult 2 săptămâni, și/sau
3. să păstreze terenul acoperit în perioada 15 iunie – 15 octombrie în proporție de cel puțin 75% în cazul culturilor permanente prin acoperirea minimă a solului cu fâșii înierbate între rânduri, mulci sau resturi vegetale.

Fermierii care solicită sprijinul aferent eco-schemei PD-05 nu pot solicita sprijinul aferent eco-schemei PD-06.

CUANTUMUL unitar planificat în perioada 2023-2027 este de 76 euro/ha.

Cuantumul maxim este de 98,8 euro/ ha.

Cuantumul minim este de 64,60 euro/ ha.

Înierbarea intervalului dintre rânduri în plantațiile pomicole, viticole, pepiniere și hameiști intervenția PD-06

Eco-schema Înierbarea intervalului dintre rânduri în plantațiile pomicole, viticole, pepiniere și hameiști:

- este o intervenție anuală pentru care fermierul aplică **voluntar, cu semnarea unui angajament anual**
- este aplicabilă pe întreg teritoriul României
- se acordă per hectar și vizează suprafețele de **culturi permanente** cu plantații pomicole, viticole, pepiniere și hameiști.

Criteriile de eligibilitate:

- fermierul este beneficiar BISS;
- fermierul este utilizatorul unei suprafețe agricole localizate pe teritoriul României, identificabilă în IACS
- dimensiunea exploatației este de minimum 1 ha cultură permanentă, cu dimensiunea parcelei de minimum 0,1 ha;

- fermierul trebuie să respecte standardele privind bunele condiții agricole și de mediu - GAEC 5, GAEC 6, SMR 1 ȘI SMR 2.

Cerințe generale obligatorii:

Fermierii trebuie:

- să păstreze terenul înierbat sau să îl înierbeze între rânduri pe minimum 75% din suprafața plantației pomicole, viticole, pepiniere și hamești, alternativ, respectiv două intervale înierbate, unul nu, în perioada 15 iunie - 15 octombrie a anului de cerere;
- să nu efectueze lucrări ale solului pe terenul înierbat între rânduri, cu excepția tăierilor/cosirilor de iarbă între rânduri, în perioada 15 iunie - 15 octombrie a anului de cerere.

Fermierii care solicită sprijinul aferent eco-schemei PD-06 nu pot solicita sprijinul aferent eco-schemei PD-05.

CUANTUMUL unitar planificat în perioada 2023-2027 este de **85,50 euro/ha**.

Cuantumul maxim este de 102,60 euro/ ha.

Cuantumul minim este de 76,95 euro/ ha.

PLĂȚI DIRECTE CUPLATE – SECTOR VEGETAL

Plățile directe cuplate pentru venit în sectorul vegetal care pot fi acordate fermierilor începând cu anul 2023 sunt următoarele:

- soia, intervenția **PD-09** (minim 1.300kg/ha) - **cuantum de 150 euro/ha**
- lucernă, intervenția **PD-10** (minim 15 tone/ha masă verde, 3,75 tone/ha fân sau derivate, 200kg/ha sămânță certificată) **cuantum de 101 euro/ha**
- leguminoase boabe pentru industrializare (mazăre de grădină-minim 1.900kg/ha - **cuantum de 215 euro/ha**
- fasole boabe-minim 850kg/ha și fasole păstăi-minim 4.900kg/ha), intervenția **PD-11 cuantum de 215 euro/ha**
- cânepă, intervenția **PD-12** (minim 500 kg semințe/ha, 5.000 kg tulpini uscate/ha) **cuantum de 245 euro/ha**
- orez, intervenția **PD-13** (minim 4.500 kg/ha) **cuantum de 605 euro/ha**
- sămânță de cartof, intervenția **PD-14** (minim 15 tone/ha) **cuantum de 2.001 euro/ha**
- hamei, intervenția **PD-15** (minim 490 kg conuri uscate/ha) **cuantum de 599,91 euro/ha**
- sfeclă de zahăr, intervenția **PD-16** (minim 26.400 kg/ha) **cuantum de 900 euro/ha**
- legume cultivate în câmp - tomate (minim 15.000kg/ha), castraveți (minim 12.000 kg/ha), ardei (minim 11.000 kg/ha), vinete (minim 13.000 kg/ha), intervenția **PD-17** (*teren agricol cu o suprafață de cel puțin 1 ha și cu o suprafață a parcelei agricole de cel puțin 0,3 ha*) **cuantum de 1.600 euro/ha**

- legume cultivate în sere – tomate (minim 85 tone/ha), castraveți (minim 50 tone/ha), ardei (minim 29 tone/ha), vinete (minim 30 tone/ha), intervenția **PD-18 cuantum de 2.100 euro/ha**
- legume cultivate în solare – tomate (minim 32 tone/ha), castraveți (minim 30 tone/ha), ardei (minim 16 tone/ha), vinete (minim 20 tone/ha), intervenția **PD-18** (beneficiari BISS, teren agricol cu o suprafață de cel puțin 1 ha acoperită cu sere și solarii și cu o suprafață a parcelei agricole de cel puțin 0,03 ha) **cuantum de 2.100 euro/ha**
- fructe pentru consum în stare proaspătă/procesare – prune (minim 5,6 tone/ha), mere (minim 7,8 tone/ha), cireșe, vișine (minim 4,4 tone/ha), caise (minim 4,7 tone/ha), piersici (minim 5 tone/ha), intervenția **PD-19 cuantum de 567 euro/ha**
- **producere sămânță plante furajere, intervenția PD-20 cuantum de 200 euro/ha**

Sprijinul cuplat pentru venit – producere sămânță plante furajere, intervenția PD-20 - golomăț, mazăre furajeră, mazărice, sparcetă, trifoi roșu, facelia)

Se acordă fermierilor care îndeplinesc următoarele criterii de eligibilitate:

- a) sunt beneficiari BISS;
- b) sunt utilizatorii unei suprafețe agricole localizate pe teritoriul României, IACS
- c) exploatează un teren agricol cu o suprafață de cel puțin 1 ha și o suprafață a parcelei agricole de cel puțin 0,3 ha;
- d) dețin **autorizație pentru producerea de semințe de plante furajere**, eliberată de Inspectoratul Teritorial pentru Calitatea Semințelor și al Materialului Săditor de pe raza teritorială vizată pentru anul curent de cerere, pe care o prezintă la APIA la depunerea cererii de plată, nu mai târziu de data limită de depunere a cererilor de plată.

Beneficiarii trebuie **să facă dovada comercializării** următoarelor cantități minime anuale pe hectar: 1.000 kg – golomăț; 1.000 kg - mazăre furajeră; 900 kg - mazărice; 800 kg - sparcetă; 150 kg – trifoi roșu; 150 kg – facelia, și **să utilizeze sămânța certificată oficial** din categoriile prebază, bază și certificată.

Factura de achiziție a semințelor este însoțită de documentul oficial de certificare a lotului de sămânță sau Buletinul de analiză oficială, cu mențiunea «sămânță admisă pentru însămânțare», sau Buletinul de analiză oficială cu mențiunea «Necesar propriu» și «Interzisă comercializarea» sau documentul de calitate și conformitate al furnizorului sau orice alt document echivalent documentelor menționate emis într-un stat membru al Uniunii Europene sau într-o țară terță care are echivalență conform Deciziei Consiliului 2003/17/CE sau eticheta oficială care poate ține loc de document de calitate și conformitate. În cazul utilizării **seminței certificate oficial din producția proprie**, fermierul prezintă documentul/documentele oficial(e) de certificare a lotului/loturilor de sămânță.

În cazul **loturilor semincere**, fermierul prezintă următoarele documente: factura sau fila/filele din carnetul de comercializare a produselor, din care să reiasă comercializarea cantităților minime către cultivatori de plante furajere ale căror exploatații sunt situate pe teritoriul național sau factura pentru servicii multiplicare sămânță, emisă către menținătorul sau deținătorul soiului, din care să reiasă că i-a livrat cantitățile

minime/ha. În situația în care factura pentru servicii multiplicare este emisă către deținătorul soiului, prezintă și contractul dintre menținătorul și deținătorul soiului.

Ajutoare naționale tranzitorii ANT – sector vegetal

Ajutoarele naționale tranzitorii în sectorul vegetal care pot fi acordate fermierilor începând cu anul 2023 sunt următoarele:

- culturi în teren arabil, **ANT 1**
- plată decuplată pentru in pentru fibră, **ANT 2**
- plată decuplată pentru cânepă pentru fibră, **ANT 3**
- plată decuplată pentru tutun, **ANT 4**
- plată decuplată pentru hamei, **ANT 5**
- plată decuplată pentru sfeclă de zahăr, **ANT 6**

Sectorul vaca de lapte

ANTZ 7 lapte de vacă lapte – plata decuplată de producție se acordă pentru un minimum 3 tone lapte comercializat. **SCZ** pentru creșterea vacilor de lapte se acordă pentru un efectiv de animale de minimum 10 și maximum 250 de capete. Ținând cont că în România producția medie de lapte pe cap de vacă este de 3500 litri/cap/an.

Sectorul bovine carne

ANTZ 8 carne de vita și manzat- plata decuplată de producție se acordă pentru un efectiv de minimum 3 capete bovine. **SCZ** pentru creșterea taurinelor de carne se acordă pentru un efectiv de animale de minimum 10 și maximum 250 de capete

Sectorul ovine/caprine

ANTZ 9 ovine și caprine femele- plata decuplată de producție se acordă exploatațiilor de cu un efectiv de minimum 50 de capete de femele ovine/ 25 de capete de femele caprine. **SCZ** pentru ovine se acordă pentru un efectiv cuprins între 150 și 500 de capete femele ovine și/sau berbeci de reproducție, cu excepția UAT-urilor din zona montana prevăzute în PAC 2023-2027, pentru care efectivul este cuprins între 60 și 500 capete femele ovine și/sau berbeci de reproducție ; pentru caprine se acordă pentru un efectiv cuprins între 50 și 500 de capete de femele caprine și/sau țapi de reproducție.

Reprezentanti APIA,

ISTUȚOAR DENI

PAHDEE CAMELIA

Reprezentanti UAT,

DUMITRESCU ZML

